

مطالعه میدانی بحران آب در خاورمیانه

نویسنده:

حسین افکاری

حامد ناسوتی

سرشناسه	: افکاری، حسین، ۱۳۶۸-
عنوان و نام پدیدآور	: مطالعه میدانی بحران آب در خاورمیانه / نویسنده حسین افکاری، حامد ناسوتی.
مشخصات نشر	: تهران: عطران، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۵ص: جدول، نمودار؛ ۲۱×۱۴/۵س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۲۰۱-۲۷-۸: ۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: آب، منابع — خاورمیانه — مدیریت
موضوع	: Water-supply -- Middle East -- Management
موضوع	: Africa, North -- Economic conditions
شناسه افزوده	: ناسوتی، حامد، ۱۳۶۱-
رده بندی کنگره	: HD۱۶۹۸ ۱۳۹۷ ۷الف۲خ/
رده بندی دیویی	: ۹۱۰۰۹۵۶/۳۳۲
رده کتابشناسی ملی	: ۵۵۷۳۴۲

نام کتاب :	مطالعه میدانی بحران آب در خاورمیانه
نویسنده :	حسین افکاری؛ حامد ناسوتی
نوبت چاپ :	اول
طرح روی جلد :	بهناز ترابی
تیراژ :	۱۰۰۰ جلد
قیمت روی جلد :	۵۰۰,۰۰۰ ریال
صفحه آرایشی :	محمد جلال وند
ویراستار :	آیگین امید
چاپ :	عطران
ناشر :	عطران

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر مطابق قانون مؤلفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ متعلق به نشر عطران می باشد و هر گونه کپی برداری و استفاده از مطالب بدون اجازه کتبی پیگرد قانونی دارد.

مقدمه-تاریخچه مناطق خاورمیانه و شمال آفریقا

این مقدمه تاریخچه‌ای کوتاه در مورد کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا بیان کرده و پس از طرح مسائل مهم کمبود آب، تغییرات آب و هوایی و اختلافات و درگیری بر سر آب، مشخصات کشورهای منطقه و گرایش‌های تأثیرگذار بر جامعه، سیاست و اقتصاد آنان را به اختصار بیان می‌نماید.

با توجه به اینکه فعالیت‌های کشاورزی بخش عمده آب را مصرف کرده و بیشترین تأثیر را بر کمبود آب دارند، در ادامه خلاصه‌ای از اهمیت کشاورزی در منطقه نیز نشان داده شده و به ارتباط میان کشاورزی، کمبود آب، فقر، سوء تغذیه و امنیت غذایی توجه می‌گردد. در پایان نیز در مورد مسئله آب و اختلافاتی که به ناچار در شرایط کمبود و رقابت ایجاد می‌گردد، بحث می‌شود.

کشورهای منطقه

مجموعه متنوعی از کشورها

این کتاب مسائل مربوط به ۱۷ کشور منطقه خاورمیانه و کشورهای منطقه شمال آفریقا را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد. این کشورها عبارتند از: کشورهای مغرب (مراکش، الجزایر و تونس)؛ کشورهای شمال شرقی آفریقا (لیبی، مصر)؛ کشورهای مشرق و هلال حاصلخیز^۱ (اردن، لبنان، سوریه، عراق، ایران و کشورهای شبه جزیره عربستان (عربستان سعودی، کویت، یمن، بحرین، قطر، امارات متحده عربی یا امارات

^۱ (Fertile Crescent) -به عربی: هلال خصیب، به معنی: داس بارور)، نام بخشی تاریخی از خاور میانه و دربرگیرنده بخش‌های خاوری دریای مدیترانه، میانرودان و مصر باستان می‌باشد. این ناحیه نخستین بار از سوی جیمز هنری بریستد باستان‌شناس دانشگاه شیکاگو بر این بخش از جهان غذا، آب و داس بارور با رودهای نیل، دجله، فرات و رود اردن سیراب می‌شود. این منطقه از باختر به دریای مدیترانه، از شمال به بیابان سوریه و از دیگر سوی‌ها به شبه جزیره عربستان و خلیج فارس و دیگر بخش‌های مدیترانه محدود می‌شود. داس بارور امروزه کشورهای مصر، اسرائیل، لبنان و نیز کرانه باختری رود اردن و نوار غزه و بخش‌هایی از اردن، سوریه، عراق، جنوب شرقی ترکیه، غرب و جنوب غربی ایران را دربرمی‌گیرد. جمعیت داس بارور را امروزه نزدیک به ۱۲۰ میلیون یا دست کم یک‌چهارم جمعیت کل خاور میانه تخمین می‌زنند.

متحدہ عربی و عمان). دو کشور دیگر سودان و موریتانی که به طور معمول به عنوان آفریقایی به حساب می آیند، تنها زمانی که داده‌ای از آن‌ها ارائه گردد، مورد بحث قرار می گیرند.

به استثنای ایران، اغلب این کشورها زبان مشترک، مذهب و فرهنگی بسیار مشابه دارند. با این حال، آن‌ها دارای ویژگی‌های بسیار متنوعی بوده و از لحاظ اقتصادی، از فقیرترین تا ثروتمندترین کشورهای جهان متفاوت هستند. اکثر این کشورها را کشورهای با درآمد متوسط تشکیل می‌دهند. اما یکی از آن‌ها (یمن) در میان فقیرترین کشورهای جهان قرار گرفته و در مقابل آن چندین ایالت شبه جزیره عرب به دارن منابع هیدروکربنی خود در میان ثروتمندترین کشورهای جهان قرار گرفته‌اند (جدول ۱-۱).